Az Európai Unió
Hivatalos Lapja

C 380

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

62. évfolyam
2019. november 8.

Tartalom

I *I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

AJÁNLÁSOK

Az Európai Unió Bírósága

2019/C 380/01 Ajánlások a nemzeti bíróságok figyelmébe az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozóan 1

HU

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA

Ajánlások a nemzeti bíróságok figyelmébe az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozóan

(2019/C 380/01)

A jelen Ajánlások, amelyeket az Unió tagállamainak bíróságai részére állítottunk össze, a Bíróság eljárási szabályzatának [1] III. címében foglalt rendelkezéseket tükrözik. Ezen Ajánlások felidézik az előzetes döntéshozatali eljárás alapvető jellemzőit, valamint a nemzeti bíróságok által a Bíróság eljárásának kezdeményezése előtt figyelembe veendő körülményeket, gyakorlati iránymutatásokat nyújtva a nemzeti bíróságoknak az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek formáját és tartalmát illetően. Ugyanis, mivel e kérelmeket a lefordításuk után meg kell küldeni az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 23. cikke szerinti valamennyi érdekeltnek, továbbá a Bíróság által hozott, az eljárást befejező határozatokat is főszabály szerint közzé kell tenni az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvén, nagy figyelmet kell fordítani az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek megjelenítésére, különösen pedig az e kérelmekben foglalt személyes adatok védelmére.

[1] HL L 265., 2012.9.29., 1. o.

Tartalomjegyzék

	Pontok
Bevezetés	1 – 2
I. A valamennyi előzetes döntéshozatal iránti kérelemre alkalmazandó rendelkezések	3 – 32
Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztője	3 – 7
Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és érvényesülési köre	8 – 11
Az előzetes döntéshozatalra utalás megfelelő időpontja	12 – 13
Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem formája és tartalma	14 – 20
A személyes adatok védelme és az előzetes döntéshozatal iránti kérelem anonimizálása	21 – 22
Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek és a nemzeti eljárás iratanyagának a Bíróság részére történő megküldése	23 – 24
Az előzetes döntéshozatalra utalás és a nemzeti eljárás közötti kölcsönhatások	25 – 27
A költségek és a költségmentesség	28 – 29
Az eljárás menete a Bíróság előtt és a Bíróság határozatának a kérdést előterjesztő bíróság általi alkalmazása	30 – 32
II. A különleges gyorsaságot igénylő előzetes döntéshozatal iránti kérelmekre alkalmazandó rendelkezések	33 – 41
A gyorsított eljárás és a sürgősségi eljárás alkalmazásának feltételei	34 – 36
A gyorsított eljárás és a sürgősségi eljárás alkalmazása iránti kérelem	37 – 39
A Bíróság, a kérdést előterjesztő bíróság és az alapjogvitában részt vevő felek közötti kapcsolattartás	40 – 41
Melléklet – Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapvető elemei	

BEVEZETÉS

1. Az előzetes döntéshozatalra utalás, amelyet az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 19. cikke (3) bekezdésének b) pontja és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 267. cikke szabályoz, az Európai Unió jogának alapvető intézménye. Célja az uniós jog egységes értelmezésének és alkalmazásának azáltal történő biztosítása, hogy olyan eszközt nyújtson a tagállami bíróságoknak, amely lehetővé teszi számukra, hogy előzetes döntéshozatal céljából az Európai Unió Bíróságához (a továbbiakban: Bíróság) forduljanak olyan kérdésekkel, amelyek az uniós jog értelmezésére vagy az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok által elfogadott jogi aktusok érvényességére vonatkoznak.

2. Az előzetes döntéshozatali eljárás a Bíróság és a tagállami bíróságok közötti szoros együttműködésen alapul. Ezen eljárás maximális hatékonyságának biztosítása érdekében szükségesnek tűnik felidézni az eljárás alapvető jellemzőit, valamint megfogalmazni az eljárási szabályzat rendelkezéseinek részletesebb kifejtésére irányuló bizonyos pontosításokat, különösen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztőjét, tárgyát és érvényesülési körét, valamint az ilyen kérelem formáját és tartalmát illetően. E pontosítások, amelyek valamennyi előzetes döntéshozatal iránti kérelemre alkalmazandók (I.), kiegészülnek a különleges gyorsaságot igénylő előzetes döntéshozatal iránti kérelmekre vonatkozó rendelkezésekkel (II.), valamint egy melléklettel, amely összefoglaló jelleggel áttekinti mindazokat az elemeket, amelyeknek az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szerepelniük kell.

I. A VALAMENNYI ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEMRE ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztője

3. A Bíróság kizárólag a nemzeti bíróságok kezdeményezése alapján gyakorolja azt a hatáskörét, hogy az uniós jog értelmezése vagy érvényessége tárgyában előzetes döntést hozzon, függetlenül attól, hogy az alapjogvitában részt vevő felek indítványozták-e, vagy sem, a Bírósághoz fordulást. Mivel ugyanis a meghozandó bírósági határozattal kapcsolatos felelősséget a jogvita tárgyában eljáró nemzeti bíróságnak kell vállalnia, egyedül neki kell az egyes ügyek sajátosságaira tekintettel mérlegelnie mind azt, hogy határozatának meghozatalához szükség van-e előzetes döntéshozatal iránti kérelemre, mind pedig azt, hogy relevánsak-e az általa a Bíróság elé terjesztett kérdések.

4. A bíróság fogalmát a Bíróság az uniós jog önálló fogalmaként értelmezi. A Bíróság ennek során olyan tényezők összességét veszi figyelembe, mint például, hogy a kérelmet előterjesztő szerv jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, hatásköre kötelező jellegű-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, jogszabályokat alkalmaz-e, valamint független-e.

5. A tagállami bíróságok az uniós jog értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdést terjeszthetnek a Bíróság elé, amennyiben úgy ítélik meg, hogy határozatuk meghozatalához szükség van a Bíróság ezzel kapcsolatos döntésére (lásd az EUMSZ 267. cikk második bekezdését). Az előzetes döntéshozatalra utalás különösen hasznosnak bizonyulhat többek között akkor, ha a nemzeti bíróság előtt az uniós jog egységes alkalmazása szempontjából általános érdekű, új értelmezési kérdés merül fel, vagy ha úgy tűnik, hogy a meglévő ítélkezési gyakorlat egy merőben új jogi vagy ténybeli háttér kapcsán nem adja meg a szükséges felvilágosítást.

6. Ugyanakkor, amennyiben a kérdés olyan bíróság előtt folyamatban lévő ügy keretében merül fel, amelynek határozatai ellen a belső jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Bírósághoz fordulni (lásd az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdését), kivéve, ha az adott kérdésben már van kialakult ítélkezési gyakorlat, vagy ha a szóban forgó jogi szabály helyes értelmezésével kapcsolatban nem merül fel semmilyen észszerű kétség.

7. Másfelől az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy jóllehet a nemzeti bíróságok jogosultak az Unió valamely intézményének, szervének vagy hivatalának jogi aktusával szemben előttük felhozott érvénytelenségi jogalapokat elutasítani, az ilyen jogi aktus érvénytelenné nyilvánítására ezzel szemben kizárólag a Bíróságnak van lehetősége. Ezért, amennyiben a tagállami bíróságnak kétségei vannak az ilyen jogi aktus érvényességét illetően, a Bírósághoz kell fordulnia, megjelölve azokat az okokat, amelyek alapján ilyen kétségei merülnek fel.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és érvényesülési köre

8. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek az uniós jog értelmezésére vagy érvényességére, nem pedig a nemzeti jogszabályok értelmezésére vagy az alapjogvita keretében felmerült ténykérdésekre kell vonatkoznia.

9. *A Bíróság csak akkor határozhat az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről, ha az uniós jog alkalmazandó az alapeljárás tárgyát képező ügyre.* E tekintetben elengedhetetlen, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kifejtse mindazon releváns ténybeli és jogi elemeket, amelyek alapján úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben uniós jogi rendelkezések lehetnek alkalmazandók.

10. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának értelmezésére irányuló előzetes döntéshozatalra utalásokat illetően emlékeztetni kell arra, hogy e Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok kizárólag annyiban címzettjei a Charta rendelkezéseinek, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. Jóllehet az ilyen végrehajtás esetei eltérőek lehetnek, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből világosan és egyértelműen ki kell tűnnie, hogy az alapeljárás tárgyát képező ügyben alkalmazandó valamely, a Chartán kívüli uniós jogi szabály. Mivel a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről határozzon, amennyiben a jogi helyzet nem tartozik az uniós jog hatálya alá, *a Chartának* a kérdést előterjesztő bíróság által esetleg hivatkozott *rendelkezései önmagukban nem alapozhatják meg e hatáskört*.

11. Végül, jóllehet a Bíróság a határozatának meghozatalához szükségképpen figyelembe veszi az alapjogvitának a kérdést előterjesztő bíróság által az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében ismertetett jogi és ténybeli hátterét, saját maga nem alkalmazza az uniós jogot e jogvitára. A Bíróság, amikor az uniós jog értelmezéséről vagy érvényességéről dönt, arra törekszik, hogy az alapjogvita megoldása szempontjából hasznos választ adjon, viszont a kérdést előterjesztő bíróság feladata levonni a válaszból a konkrét következtetéseket, adott esetben eltekintve az uniós joggal összeegyeztethetetlennek ítélt nemzeti szabály alkalmazásától.

Az előzetes döntéshozatalra utalás megfelelő időpontja

12. Valamely nemzeti bíróság attól kezdve terjeszthet előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság elé, hogy úgy ítéli meg, hogy határozatának meghozatalához az uniós jog értelmezése vagy érvényessége vonatkozásában szükséges dönteni. Ugyanis leginkább ő van abban a helyzetben, hogy megítélje, a nemzeti eljárás mely szakaszában célszerű ilyen kérelem előterjesztése.

13. Ugyanakkor, mivel e kérelem szolgál majd a Bíróság előtt lefolytatandó eljárás alapjául, továbbá mivel a Bíróságnak rendelkeznie kell mindazon adatokkal, amelyek lehetővé teszik számára mind azt, hogy ellenőrizze az előterjesztett kérdések megválaszolásával kapcsolatos hatáskörét, mind pedig – amennyiben fennáll e hatáskör – azt, hogy e kérdésekre hasznos választ adjon, szükséges, hogy az előzetes döntéshozatalra utalásról szóló határozatot az eljárás olyan szakaszában hozzák meg, amikor a kérdést előterjesztő bíróság kellő pontossággal *meg tudja határozni az alapeljárás jogi és ténybeli hátterét, valamint az általa felvetett jogi kérdéseket*. A gondos igazságszolgáltatás érdekében az is célszerűnek bizonyulhat, hogy az előzetes döntéshozatalra utalásra kontradiktórius vitát követően kerüljön sor.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem formája és tartalma

14. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nemzeti jog által lehetővé tett bármely határozati formát öltheti, ugyanakkor szem előtt kell tartani, hogy e kérelem szolgál a Bíróság előtti eljárás alapjául, továbbá azt megküldik az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv (a továbbiakban: alapokmány) 23. cikke szerinti valamennyi érdekeltnek, különösen pedig az összes tagállamnak, abból a célból, hogy azok megtegyék esetleges észrevételeiket. Ezért az, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet ebből következően le kell fordítani az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvére, a kérdést előterjesztő bírósággal szemben megköveteli, hogy a kérelem megfogalmazása egyszerű, világos és pontos, a felesleges adatoktól mentes legyen. Mint azt a tapasztalat mutatja, legtöbbször nagyjából tíz oldal elegendő ahhoz, hogy megfelelően kifejtsék az előzetes döntéshozatal iránti kérelem jogi és ténybeli hátterét, valamint a Bírósághoz fordulás indokait.

15. A valamennyi előzetes döntéshozatal iránti kérelem esetében irányadó tartalmi elemeket a Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikke határozza meg, a jelen dokumentum melléklete pedig összefoglaló jelleggel áttekinti azokat. A Bírósághoz előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések szövegén kívül *az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek tartalmaznia kell a következőket*:

— az alapjogvita tárgyának, valamint a kérdést előterjesztő bíróság által megállapított releváns tényeknek a rövid ismertetése, vagy legalább az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések alapját képező ténybeli adatok ismertetése,

— az ügyben esetlegesen alkalmazandó nemzeti rendelkezések tartalma, és – adott esetben – a vonatkozó nemzeti ítélkezési gyakorlat, valamint

— azon okok ismertetése, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére vagy érvényességére vonatkozóan, valamint az a kapcsolat, amelyet e bíróság e rendelkezések és az alapjogvitában alkalmazandó nemzeti jog között felállít.

Ha a fenti elemek közül egy vagy több hiányzik, a Bíróság többek között az eljárási szabályzata 53. cikkének (2) bekezdése alapján az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések megválaszolásával kapcsolatos hatáskörének hiányát állapíthatja meg, vagy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet elfogadhatatlanként elutasíthatja.

16. A kérdést előterjesztő bíróságnak az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében *pontos hivatkozásokkal kell szolgálnia az alapjogvitára alkalmazandó nemzeti rendelkezésekről, valamint azokról az uniós jogi rendelkezésekről*, amelyeknek az értelmezését kéri, vagy amelyeknek az érvényességét kétségbe vonja. E hivatkozásokban lehetőség szerint szerepelnie kell mind az érintett rendelkezéseket tartalmazó jogi aktusok pontos címének és az elfogadásuk időpontjának, mind pedig az e jogi aktusok kihirdetésével kapcsolatos hivatkozásoknak. Ha a kérdést előterjesztő bíróság az ítélkezési gyakorlatra hivatkozik, kérjük, hogy a fentiek mellett jelölje meg az érintett határozat európai esetjogi azonosítóját („European Case Law Identifier?, ECLI) is.

17. Ha a kérdést előterjesztő bíróság az ügy megértéséhez szükségesnek ítéli, tömören összefoglalhatja *az alapjogvitában részt vevő felek fő érveit*. Ezzel összefüggésben hasznos emlékeztetni arra, hogy csak az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet fordítják le, e kérelem esetleges mellékleteit nem.

18. A kérdést előterjesztő bíróság lényegre törően *jelezheti az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adandó válaszra vonatkozó álláspontját is*. Ez különösen akkor hasznos a Bíróság számára, ha gyorsított vagy sürgősségi eljárás keretében kell a kérelemről határoznia.

19. Végül az előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé terjesztett *kérdéseknek az előzetes döntéshozatalra utaló határozat elkülönülő és világosan meghatározható részében kell szerepelniük*, lehetőleg annak elején vagy végén. A kérdéseknek a kérelem indokolásának ismertetésére történő hivatkozás nélkül, önmagukban is érthetőnek kell lenniük.

20. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem olvasásának megkönnyítése érdekében alapvető jelentőségű, hogy e kérelmet gépelt formában juttassák el a Bírósághoz, az előzetes döntéshozatalra utaló határozat oldalait és bekezdéseit pedig számozással lássák el. A kézzel írt előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket a Bíróság nem bírálja el.

A személyes adatok védelme és az előzetes döntéshozatal iránti kérelem anonimizálása

21. Annak érdekében, hogy az ügynek a Bíróság általi elbírálása, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek az alapokmány 23. cikke szerinti érdekeltek részére történő kézbesítése, valamint az eljárást befejező határozatnak az Unió valamennyi hivatalos nyelvén történő utólagos terjesztése keretében biztosított legyen a személyes adatok optimális védelme, *felhívjuk a kérdést előterjesztő bíróságot* – amely egyedüliként rendelkezik a Bíróság elé terjesztett iratanyag teljeskörű ismeretével –, *hogy az ügyben biztosítson névtelenséget, azáltal hogy a kérelemben említett természetes személyek nevét például kezdőbetűkkel vagy betűkombinációval helyettesíti, és kitakarja azokat az adatokat, amelyek lehetővé tehetik az ilyen személyek azonosítását*. Az új információs technológiák egyre növekvő mértékű használata, különösen pedig a keresőmotorok alkalmazása folytán ugyanis az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek az alapokmány 23. cikke szerinti érdekeltek részére történő kézbesítését és az érintett ügyre vonatkozó közleménynek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követően biztosított névtelenség kevésbé hatékonynak bizonyulhat.

22. Amennyiben a kérdést előterjesztő bíróságnak rendelkezésére áll az előzetes döntéshozatal iránti kérelem nem anonimizált változata, amely teljeskörűen tartalmazza az alapjogvitában részt vevő felek nevét és elérhetőségeit, valamint e kérelem anonimizált változata, kérjük, hogy mindkét változatot küldje meg a Bíróság részére annak érdekében, hogy megkönnyítse az ügynek a Bíróság általi elbírálását.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek és a nemzeti eljárás iratanyagának a Bíróság részére történő megküldése

23. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet keltezni kell és alá kell írni, majd elektronikus úton vagy postai küldeményként (Greffe de la Cour de justice, Rue du Fort Niedergrünewald, L-2925 Luxembourg) meg kell küldeni a Bíróság Hivatalának. Olyan okokból, amelyek többek között azzal függenek össze, hogy biztosítani kell az ügy gyors elbírálását és a kérdést előterjesztő bírósággal való optimális kommunikációt, a Bíróság javasolja ez utóbbinak, hogy használja az e-Curia alkalmazást. Az eljárási iratok elektronikus úton történő benyújtását és kézbesítését lehetővé tévő ezen alkalmazáshoz való hozzáférés szabályai, valamint ezen alkalmazás használati feltételei megtalálhatók az intézmény honlapján (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_78957/hu/). Annak érdekében, hogy megkönnyítsék az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeknek a Bíróság általi elbírálását, különösen pedig az Európai Unió hivatalos nyelveire történő lefordításukat, kérjük a nemzeti bíróságokat, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem eredeti változatának az e-Curián keresztül történő megküldésén kívül e kérelem szerkeszthető (például „Word", „OpenOffice" vagy „LibreOffice" szövegszerkesztő programmal előállított) változatát is juttassák el a következő címre: DDP-GreffeCour@curia.europa.eu.

24. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az ügynek a Bíróság általi elbírálása szempontjából releváns és hasznos valamennyi dokumentummal, különösen pedig az alapjogvitában részt vevő felek és esetleges képviselőik pontos elérhetőségeivel, valamint az alapeljárás iratanyagával vagy annak másolati példányával együtt kell eljuttatni a Hivatalba. Ezt az iratanyagot (vagy annak másolati példányát) – amely megküldhető elektronikus úton vagy postai küldeményként – a Bíróság előtti eljárás teljes időtartama alatt a Hivatalban őrzik, ahol az alapokmány 23. cikke szerinti érdekeltek – ha a kérdést előterjesztő bíróság eltérően nem rendelkezik – abba betekinthetnek.

Az előzetes döntéshozatalra utalás és a nemzeti eljárás közötti kölcsönhatások

25. Jóllehet a kérdést előterjesztő bíróság továbbra is hatáskörrel rendelkezik biztosítási intézkedések meghozatalára, különösen az érvényesség vizsgálata iránti előzetes döntéshozatalra utalás esetében, az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtása a nemzeti eljárásnak a Bíróság döntéshozataláig történő felfüggesztését eredményezi.

26. Jóllehet a Bíróság mindaddig folytatja az eljárást az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amíg azt a kérdést előterjesztő bíróság vissza nem vonja, szem előtt kell tartani a Bíróság által az előzetes döntéshozatali eljárás keretében játszott szerepet, amely arra irányul, hogy hozzájáruljon a tagállamok hatékony igazságszolgáltatásához, nem pedig arra, hogy általános vagy hipotetikus kérdésekben tanácsadó véleményeket fogalmazzon meg. Mivel az előzetes döntéshozatali eljárás feltételezi, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előtt ténylegesen folyamatban van jogvita, ez utóbbi bíróság feladata, hogy tájékoztassa a Bíróságot minden olyan eljárási cselekményről, amely hatással lehet a Bíróság elé terjesztett kérelmére, így különösen a keresettől való elállásról vagy az alapjogvita egyezség útján történő rendezéséről, valamint bármely más olyan cselekményről, amely az eljárás megszűnését eredményezi. E bíróságnak az előzetes döntéshozatalra utaló határozat ellen benyújtott jogorvoslat keretében esetlegesen meghozott határozatról, valamint arról is tájékoztatnia kell a Bíróságot, hogy e határozat milyen következményekkel jár az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre. Az előzetes döntéshozatali eljárásnak a Bíróság előtti megfelelő lefolytatása érdekében, különösen pedig annak elkerülése céljából, hogy a Bíróság olyan ügyre fordítson időt és erőforrásokat, amellyel kapcsolatban előfordulhat, hogy azt visszavonják vagy tárgytalanná válik, fontos, hogy az ilyen információkat a lehető legrövidebb időn belül közöljék a Bírósággal.

27. Továbbá felhívjuk a nemzeti bíróságok figyelmét arra, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem visszavonása hatással lehet a hasonló ügyeknek a kérdést előterjesztő bíróság általi elbírálására. Ha az utóbbi bíróság előtti több ügy kimenetele is attól a választól függ, amelyet a Bíróság a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdésekre fog adni, célszerű, hogy a kérdést előterjesztő bíróság egyesítse ezeket az ügyeket, mielőtt az előzetes döntéshozatal iránti kérelmét a Bíróság elé terjeszti, annak érdekében, hogy a Bíróság a feltett kérdéseket annak ellenére megválaszolhassa, hogy ezen ügyek közül adott esetben egyet vagy többet visszavonnak.

A költségek és a költségmentesség

28. A Bíróság előtti előzetes döntéshozatali eljárás ingyenes, és a Bíróság nem határoz a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő jogvitában részt vevő felek költségei vonatkozásában. Ez utóbbi bíróság feladata erről határozni.

29. Ha az alapjogvitában részt vevő fél nem rendelkezik elegendő anyagi eszközökkel, a Bíróság költségmentességet engedélyezhet e félnek a Bíróság előtt felmerülő, különösen a képviselettel összefüggő költségeinek fedezésére. E költségmentesség ugyanakkor csak abban az esetben biztosítható, ha az érintett fél nem részesül költségmentességben már nemzeti szinten, vagy amennyiben e költségmentesség nem – vagy csak részben – fedezi a Bíróság előtt felmerült költségeket. Mindazonáltal felhívjuk e felet, hogy a valós gazdasági helyzetének értékelését lehetővé tévő minden információt és igazoló iratot küldjön meg a Bíróságnak.

Az eljárás menete a Bíróság előtt és a Bíróság határozatának a kérdést előterjesztő bíróság általi alkalmazása

30. A Bíróság Hivatala az eljárás teljes időtartama alatt kapcsolatban marad a kérdést előterjesztő bírósággal, amelynek megküldi valamennyi eljárási irat másolati példányát, valamint adott esetben felhívja őt olyan pontosításokra vagy felvilágosításokra, amelyeket szükségesnek ítél ahhoz, hogy az e bíróság által előterjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson.

31. A főszabály szerint egy írásbeli szakaszból és egy szóbeli szakaszból álló eljárás végén a Bíróság ítélettel határoz a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdésekről. Bizonyos esetekben ugyanakkor a Bíróság akként határozhat, hogy e kérdéseket a szóbeli szakasz mellőzésével, sőt anélkül bírálja el, hogy beszerezné az alapokmány 23. cikke szerinti érdekeltek írásbeli észrevételeit. Ez a helyzet többek között akkor, ha az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés azonos egy olyan kérdéssel, amelyről a Bíróság már határozatot hozott, vagy az ilyen kérdésre a válasz egyértelműen levezethető az ítélkezési gyakorlatból, vagy nem enged teret semmilyen észszerű kétségnek. Ilyen esetekben a Bíróság az előterjesztett kérdést az eljárási szabályzatának 99. cikke alapján gyorsan, indokolt végzéssel fogja elbírálni, amely ugyanolyan hatállyal és ugyanolyan kötelező erővel rendelkezik, mint az ítélet.

32. Az ítélet kihirdetését vagy az eljárást befejező végzés aláírását követően a Hivatal megküldi a Bíróság határozatát a kérdést előterjesztő bíróságnak, és felkéri őt arra, hogy tájékoztassa a Bíróságot e határozatnak az alapeljárásban való alkalmazásáról. A kérdést előterjesztő bíróság által hozott, az eljárást befejező határozatot a Bíróság előtti ügy számának kifejezett megjelölésével meg kell küldeni a következő címre: Follow-up-DDP@curia.europa.eu.

II. A KÜLÖNLEGES GYORSASÁGOT IGÉNYLŐ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELMEKRE ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK

33. Az alapokmány 23a. cikkében, valamint az eljárási szabályzat 105–114. cikkében meghatározott feltételek megvalósulása esetén az előzetes döntéshozatalra utalás bizonyos körülmények között gyorsított eljárásban vagy sürgősségi eljárásban is elbírálható. Ezen eljárások lefolytatását a Bíróság a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett, megfelelő indokolással ellátott, az említett eljárás(ok) lefolytatását igazoló jogi vagy ténybeli körülményeket alátámasztó külön kérelem alapján, vagy pedig kivételesen hivatalból rendeli el, amennyiben az ügy jellege vagy annak sajátos körülményei azt láthatóan megkövetelik.

A gyorsított eljárás és a sürgősségi eljárás alkalmazásának feltételei

34. Az eljárási szabályzat 105. cikke értelmében az előzetes döntéshozatalra utalás e szabályzat rendelkezéseitől eltérve *gyorsított eljárásban* bírálható el, ha az ügy jellege megköveteli, hogy elbírálására a lehető legrövidebb időn belül kerüljön sor. Mivel ezen eljárás jelentős korlátozásokkal jár az eljárás minden résztvevője – különösen pedig az írásbeli vagy szóbeli észrevételeknek a szokásos határidőknél sokkal rövidebb idő alatt történő előterjesztésére felhívott valamennyi tagállam – számára, alkalmazását csak akkor lehet kérni, ha különleges körülmények olyan sürgősségi helyzet fennállását támasztják alá, amely indokolja, hogy a Bíróság gyorsan határozzon a feltett kérdésekről. Ez lehet a helyzet többek között akkor, ha a közegészséget vagy a környezetet érintő olyan fokozott és közvetlenül fenyegető kockázatok állnak fenn, amelyek megelőzését elősegítheti a Bíróság általi gyors határozathozatal, vagy akkor, ha különleges körülmények megkövetelik, hogy nagyon rövid időn belül oszlassák el a nemzeti alkotmányjog és az uniós jog alapvető kérdéseit érintő kétségeket. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint önmagában az a tény, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak az előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordulást követően meghozandó határozata esetlegesen sok személyt vagy számos jogviszonyt érint, továbbá ezzel szemben az, hogy az ügynek jelentős gazdasági tétje van, vagy akár az, hogy a kérdést előterjesztő bíróság köteles gyorsan határozni, nem minősül a gyorsított eljárás alkalmazásának indokolására alkalmas rendkívüli körülménynek.

35. Különösen igaz ez a megállapítás az eljárási szabályzat 107. cikkében szabályozott *sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás* tekintetében. Ezen eljárás ugyanis, amely csak az EUMSZ harmadik részének a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó V. címe szerinti területeken alkalmazható, még szigorúbb korlátozásokkal jár az érintett szereplőkre, mivel korlátozza az írásbeli észrevételek előterjesztésére jogosult felek számát, illetve lehetővé teszi, hogy kivételesen sürgős esetekben teljesen mellőzzék a Bíróság előtti eljárás írásbeli szakaszát. Ennélfogva a sürgősségi eljárás alkalmazását csak olyan körülmények esetén lehet kérni, amikor feltétlenül szükséges, hogy a Bíróság a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdések tárgyában a legrövidebb határidőn belül döntsön.

36. Mivel ezen körülmények teljeskörű felsorolására – különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó uniós jogi szabályok változó jellege és változatossága miatt – ehelyütt nincs mód, példaként említhető, hogy a nemzeti bíróság akkor dönthet sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás iránti kérelem benyújtása mellett, ha az EUMSZ 267. cikk negyedik bekezdésében említett, fogva tartott vagy szabadságától megfosztott személy esetében e személy jogi helyzetének megítéléséhez meghatározó jelentőségű a feltett kérdésre adandó válasz, továbbá a kiskorú gyermekek feletti szülői felügyeletre vagy az elhelyezésükre vonatkozó jogvita során többek között akkor, ha az alapjogvita kimenetele az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adandó választól függ, a rendes eljárás alkalmazása pedig komoly, sőt helyrehozhatatlan sérelmet okozhat a gyermek és a szülei (vagy valamelyik szülője) közötti kapcsolat vagy a gyermek fejlődése, valamint a családi és társadalmi környezetébe való beilleszkedése szempontjából. Ezzel szemben az egyszerű gazdasági érdekek, legyenek azok bármennyire is jelentősek és méltányolhatók, továbbá az alapügyben részt vevő felek vagy a hasonló jogvitákban részt vevő egyéb felek helyzetét érintő jogi bizonytalanság, a kérdést előterjesztő bíróság által a Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését követően hozandó határozattal potenciálisan érintett személyek vagy jogviszonyok jelentős száma, vagy akár az olyan ügyek jelentős száma, amelyeket a Bíróság határozata érinthet, önmagukban nem minősülnek a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás alkalmazásának indokolására alkalmas rendkívüli körülményeknek.

A gyorsított eljárás és a sürgősségi eljárás alkalmazása iránti kérelem

37. Annak lehetővé tétele érdekében, hogy a Bíróság rövid időn belül határozzon a gyorsított eljárás vagy a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás lefolytatásának szükségességéről, a kérelemnek *pontosan ismertetnie kell a sürgősség fennállását alátámasztó jogi és ténybeli körülményeket és különösen* az azzal járó kockázatokat, ha az előzetes döntéshozatalra utalást rendes eljárásban bírálják el. A lehetőségekhez mérten a kérdést előterjesztő bíróságnak lényegre törően meg kell jelölnie az előterjesztett kérdésekre adandó válaszra vonatkozó álláspontját is. Ennek megjelölése ugyanis megkönnyíti az alapjogvitában részt vevő felek és az eljárásban részt vevő egyéb érdekeltek álláspontjának kialakítását, ezáltal pedig hozzájárul az eljárás gyorsabb lefolytatásához.

38. A gyorsított eljárás vagy a sürgősségi eljárás alkalmazása iránti kérelmet mindenesetre olyan egyértelmű formában kell előterjeszteni, amely lehetővé teszi a Hivatal számára annak azonnali megállapítását, hogy az ügy különös elbírálást igényel. Ennek érdekében kérjük a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy jelölje meg, hogy az adott ügy a két eljárás közül melyik alkalmazását követeli meg, valamint hivatkozzon az eljárási szabályzat vonatkozó cikkére (gyorsított eljárás esetén a 105. cikkre, sürgősségi eljárás esetén a 107. cikkre). E hivatkozást az előzetes döntéshozatalra utaló határozatának egyértelműen azonosítható helyén vagy a kérdést előterjesztő bíróság külön küldeményében kell feltüntetni.

39. Ami magát az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot illeti, sürgős helyzetben annál is inkább fontos, hogy az lényegre törő legyen, mert ez hozzájárul az eljárás gyors lefolytatásához.

A Bíróság, a kérdést előterjesztő bíróság és az alapjogvitában részt vevő felek közötti kapcsolattartás

40. Felhívjuk a gyorsított eljárás vagy a sürgősségi eljárás alkalmazása iránti kérelmet benyújtó bíróságot, hogy e kérelmet, valamint magát az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot – mellékelve annak szerkeszthető formátumú (például „Word", „OpenOffice" vagy „LibreOffice" szövegszerkesztő programmal előállított) szövegét is – az e-Curia alkalmazáson keresztül vagy e-mailben küldje meg (DDP-GreffeCour@curia.europa.eu).

41. A Bíróság által mind a kérdést előterjesztő bírósággal, mind pedig az alapjogvitában részt vevő felekkel folytatott későbbi párbeszéd megkönnyítése érdekében arra is felhívjuk a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy jelölje meg azt az e-mail-címet, esetlegesen pedig faxszámot, amelyet a Bíróság használhat, valamint a szóban forgó felek képviselőinek e-mail-címét, esetlegesen pedig faxszámát.

MELLÉKLET

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapvető elemei

A jelen melléklet összefoglaló jelleggel felidézi azokat a legfontosabb elemeket, amelyeknek az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szerepelniük kell. Ezen elemek után feltüntetjük a jelen Ajánlások azon pontjait, amelyekben az említett elemek részletesebben ismertetésre kerülnek.

Akár elektronikus úton, akár pedig postai küldeményként küldik meg, minden előzetes döntéshozatal iránti kérelemben meg kell jelölni a következőket:

1. a kérdést előterjesztő bíróságot, adott esetben pedig az eljáró tanácsot vagy ítélkező testületet (lásd e tekintetben a 3–7. pontot);

2. az alapjogvitában részt vevő felek, adott esetben pedig azon személyek pontos személyazonosságát, akik a kérdést előterjesztő bíróság előtt őket képviselik (az alapjogvitában részt vevő feleket illetően ugyanakkor lásd a jelen Ajánlásoknak a személyes adatok védelmére vonatkozó 21. és 22. pontját);

3. az alapjogvita tárgyát és a releváns tényeket (lásd a 15. pontot);

4. a nemzeti jog és az uniós jog releváns rendelkezéseit (lásd a 15. és 16. pontot);

5. azon okokat, amelyek alapján a kérdést előterjesztő bíróság részéről kérdések merülnek fel az uniós jog értelmezése vagy érvényessége tárgyában (lásd a 8–11. és a 15–18. pontot);

6. az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket (lásd a 19. pontot), adott esetben pedig

7. a kérelem különleges elbírálásának esetleges szükségességét, amely például ahhoz kapcsolódik, hogy meg kell őrizni a jogvitával érintett természetes személyek névtelenségét, vagy a Bíróságnak a kérelmet különleges gyorsasággal kell elbírálnia (lásd a 33. és azt követő pontokat).

Formai szempontból az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket gépírással kell megszerkeszteni, keltezni kell, alá kell írni és lehetőleg elektronikus úton meg kell küldeni a Bíróság Hivatalának, mellékelve azokhoz az ügy elbírálása szempontjából hasznos és releváns valamennyi dokumentumot (lásd ebben az értelemben a jelen Ajánlások 20–24. pontját, a különleges gyorsaságot igénylő kérelmeket illetően pedig a 40. és 41. pontját).

A Bíróság által javasolt adattovábbítási eszközök

A Bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet elé terjesztő bíróságokkal való optimális kommunikáció biztosítása érdekében a következő adattovábbítási eszközök alkalmazását javasolja:

1) Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem (vagy az e kérelemhez kapcsolódó egyéb releváns dokumentumok) benyújtása:

   — Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem (vagy az e kérelemhez kapcsolódó egyéb dokumentumok) aláírt eredeti példánya: az e-Curia alkalmazáson keresztül történő megküldés. E térítésmentes és biztonságos alkalmazáshoz való hozzáférés szabályai, valamint annak használati feltételei a következő címen érhetők el: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_78957/fr/

   — Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem (vagy az ahhoz kapcsolódó egyéb dokumentumok) szerkeszthető változata: DDP-GreffeCour@curia.europa.eu

2) A Bíróságnak az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában hozott határozatát követően a kérdést előterjesztő bíróság által hozott, az eljárást befejező határozat megküldése (ha szükséges, anonimizálva, különösen az internetes közzététel érdekében): Follow-up-DDP@curia.europa.eu

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU